

ปาฐกถาพิเศษ
“ภาษาไทยของเรา”
โดย ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
องคมนตรี และรัฐบุรุษ
ในการสัมมนาของกรมศิลปากร ที่โรงแรมรอยัลริเวอร์
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ท่านอธิบดีกรมศิลปากร และท่านผู้มีเกียรติ

ผมมีความยินดีอย่างยิ่งที่ได้มาร่วมในการสัมมนาเพื่อเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา ในวโรกาสที่ทรงครองราชย์ครบ ๕๐ ปี ในวันที่ ๕
มิถุนายนนี้ การที่พวกเราทั้งหลายพร้อมเพิ่กันปรึกษาหารือ เพื่อทำนุบำรุงรักษา
ภาษาไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้ดำรงคงอยู่อย่างถูกต้องสง่างามนั้น เป็นการ
รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่ง ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงห่วงใยใน
เรื่องนี้ตลอดมา

ขอขอบคุณอธิบดีที่กรุณาเชิญผมมาพูดใน ครั้งนี้ มิใช่ครั้งแรกที่อธิบดีเชิญ อาจทำให้
มีคนเข้าใจผิดว่าผมเป็นนักวิชาการ จึงต้องขอเรียนเสียก่อนว่า ผมไม่มีความรู้เรื่อง
ภาษาไทยพอที่จะเรียกว่าเป็นนักวิชาการเลย แต่ที่ผมหาญรับคำเชิญ เพราะคิดว่า ผมมี
ประสบการณ์ และหากนำเอาประสบการณ์มาเล่าให้ฟัง ก็น่าจะเป็นประโยชน์บ้าง ที่
สำคัญมากคือ ผมมีความห่วง และห่วงแทนภาษาไทยยิ่งนัก ถ้าไม่ช่วยกันดำรงรักษาไว้
ปล่อยให้ภาษาไทยของเราเปลี่ยนแปลงไป น่าจะถือว่า ไม่ได้ทำหน้าที่ของคนไทย

ท่านผู้มีเกียรติครับ

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ในสังคม มนุษย์มีความเจริญ
มาถึงทุกวันนี้ได้ก็เพราะมนุษย์มีภาษาซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ติดต่อกัน เข้าใจกัน
ถ่ายทอดความรู้ และความรู้สึกให้แก่กันได้ มนุษย์แต่ละกลุ่มแต่ละสังคมมีภาษาในกลุ่ม

ในสังคมของตน ภาษาจะอธิบายพฤติกรรมความเป็นไป ตลอดจนความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และอื่นๆ ของคนในสังคมนั้น ๆ ภาษาจึงเป็นวัฒนธรรมที่จะพัฒนาหรือ แปรเปลี่ยนไปพร้อม ๆ กับคนในสังคม ภาษาเกิดจากการสร้างของสมาชิกในสังคม ภาษาไม่ใช่สิ่งที่เกิดและเป็นไปตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ภาษาจึงอาจ ไร้เหตุผลหรือพิสูจน์ด้วยหลักทางวิทยาศาสตร์ไม่ได้ การกำหนดคำใช้ในแต่ละภาษา เป็นเรื่องสมมติ ของอย่างเดียวกันคนไทยเรียนว่าหนังสือ อังกฤษเรียนว่า book ฝรั่งเศส เรียนว่า livre ไม่เหมือนกัน แต่ไม่มีใครใช้ผิด คนไทยถือว่าคำว่า ดิฉัน กระผม เป็นคำ สุภาพ กู มึง เป็นคำหยาบ เค้า เป็นคำภาษาเด็ก อ้าว เป็นคำไม่ค่อยสุภาพ ฯลฯ ก็เป็นสิ่งที่ เกิดในสังคมไทยไม่เกี่ยวข้องกับความหมายของคำ แต่เป็นการยอมรับ เป็นความรู้สึก ของคนไทยโดยทั่วไปไม่เกี่ยวกับคนอื่น ภาษาจึงมีความผูกพันกับ ความเป็นชาติ ภาษา เป็นพลังอำนาจของชาติ เป็นเครื่องแสดงความเป็นชาติ แสดงศักดิ์ศรีและความ เจริญรุ่งเรืองของชาติ การที่จะรักษาชาติให้มั่นคงจึงต้องรักษาภาษาของชาติไว้ให้มั่นคง ภาษาต้องมีหลักเกณฑ์ มีสถานภาพที่ควรยกย่อง มีความคล่องตัวในการที่จะใช้สอยเพื่อ การดำรงอยู่ และความเจริญของสังคม ชาติที่เจริญแล้วจึงบังคับให้สมาชิกในชาติ เรียนรู้ภาษาของตน เพื่อที่จะได้รักษาวัฒนธรรมของตนไว้ให้คงอยู่ตลอดไป แต่ เนื่องจากภาษาไทยไม่ใช่สิ่งที่มีเหตุผล ความรู้ทางภาษาเป็นความรู้ที่ได้จากการ เลียนแบบ การจดจำ และการฝึกฝนทบทวน ภาษาจึงเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ถูกกระทบจาก อิทธิพลอื่นได้ง่าย ยิ่งถ้าผู้เป็นเจ้าของภาษาไม่ระมัดระวังที่จะดูแลรักษาของตนให้มั่นคง เป็นปึกแผ่น ภาษาก็จะยิ่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมสลายได้ง่าย อิทธิพลของภาษาชาติอื่น จะเข้ามาครอบงำ ทำให้ความรู้สึกนึกคิดผันแปรไปตามอิทธิพลของเจ้าของภาษานั้น ๆ ภาษาจึงเป็นวิธีการทำให้ความเป็นชาติมั่นคงได้ ถ้ารักษาภาษาของชาติไว้ให้ดีชาติก็ จะมั่นคง ภาษาจึงเป็นพลังอำนาจที่สำคัญยิ่งของชาติ ในประวัติศาสตร์ก็มีตัวอย่างให้ เห็นว่า ชนที่ต้องรับภาษาของชาติอื่นมาใช้ ไม่นานก็จะสูญเสียความเป็นชาติของตน ตัวอย่างเห็นได้จากชนกลุ่มน้อยในประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศ ไทย เช่น ละว้า พวน ขาไก กูลา หรือชนกลุ่มน้อยในประเทศอื่น เช่น ในประเทศจีน เขมร หรือพวกอินเดียนแดงในอเมริกา เป็นต้น

ภาษาเป็นเครื่องมือให้มนุษย์ติดต่อสื่อสาร สร้างความเข้าใจ สร้างวิชาความรู้ วัฒนธรรมและความเป็นชาติเป็นเผ่า ต่อมาได้มีการศึกษาสัญลักษณ์เพื่อบันทึกภาษาให้เก็บไว้ได้นานและส่งไปถึงผู้ที่อยู่ห่างไกลได้ สัญลักษณ์ คือตัวหนังสือ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ภูมิปัญญาของผู้ที่บันทึกวิชาความรู้ไว้ การศึกษาตัวสัญลักษณ์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เรียนรู้ภาษา และได้เรียนรู้วิทยาการต่าง ๆ ที่ได้บันทึกไว้ การศึกษาจึงต้องเริ่มที่การเรียนรู้ตัวอักษรและการเรียนภาษาหลักของชาติ เมื่อมีการจัดการศึกษาในโรงเรียน โรงเรียนจะรับผิดชอบการให้ความรู้เรื่องภาษาให้แก่คนในชาติ เพื่อจะได้สืบสานความรู้ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นสมบัติของชาติไว้ตลอดไป การศึกษาเพื่อเรียนรู้ภาษาที่เป็นแบบแผนที่ผู้รู้ได้กำหนดกันไว้ เป็นเป้าหมายประการแรกของการศึกษาผู้ที่ได้รับการศึกษาแล้ว (Educated man) **“ย่อมชำนาญแนวโน้ใช้ภาษา พูดก็เนียน เขียนก็เนบแบบวจาไม่บอ ๆ บ้า ๆ ภาษาคน”** ความสามารถใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนถ่ายทอดความรู้สึกความต้องการได้ถูกต้อง เป็นคุณสมบัติประการสำคัญของการศึกษาภาษา แต่ในประเทศของเรา การศึกษาในปัจจุบันไม่ได้นึกถึงผลของการศึกษาในแง่นี้เท่าใดนัก และแม้จะทักท้วงเอาไว้ว่า ภาษาไทยเป็นสิ่งที่ทุกคนจะรู้ได้เองโดยไม่ต้องใส่ใจศึกษา ถ้าอ่านหนังสือออกก็เกือบจะถือว่ารู้ภาษาดีแล้ว การเรียนภาษาไทยก็ทำเป็นแกน ๆ อย่างที่เคยทำ ๆ กันมา ไม่ใส่ใจที่จะเรียนรู้ภาษาให้มากขึ้น ไม่ใส่ใจที่จะใช้ภาษาให้ถูกต้อง

ข้อที่นำคิดประการหนึ่งคือปรัชญาของการให้การศึกษาของไทย เห็นได้ชัดเจนว่ามุ่งแต่จะให้ความรู้วิทยาการใหม่ ๆ เพื่อให้ทันความเจริญของโลกตะวันตก โดยไม่ได้นึกถึงการพัฒนาศักยภาพและการปลูกฝังคุณธรรมให้เด็กไทยเป็น **“คนดี “ คือ คนที่ลดละความเห็นแก่ตัวรู้จักใช้สติปัญญาแก้ปัญหาแทนการใช้กำลัง มีทัศนะกว้างไกล รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคม รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม** ไปเข้าใจเสียว่าเมื่อส่วนรวมดี ตนเองก็จะได้รับผลประโยชน์นั้นด้วย

ที่สำคัญกว่านั้นก็คือ มนุษย์เราเจริญได้เพราะมีปัญหา เพราะรู้จักใช้ความคิด ภาษาเป็นเครื่องมือในการคิด การคิดจะเป็นระบบระเบียบได้ก็เพราะมีภาษาที่เป็นระบบ มีเหตุมีผลถูกต้อง การศึกษาของไทยจึงจำต้องสอนให้เด็กรู้จักคิดอย่างถูกวิธี คิดในเชิง

สร้างสรรค์ ไม่ปล่อยให้เอาแต่ใจตัวเอง เอาแต่ผลประโยชน์ของตัวเอง ไม่ประสาน ความรู้กับความคิดเข้าด้วยกัน ไม่นึกถึงว่าคนที่คิดได้ดี คิดอย่างจะก่อประโยชน์ได้ ต้องมีพื้นฐานความรู้มาก่อน รู้แล้วคิด คิดแล้วทำให้รู้ต่อไป อาจกล่าวได้ว่า การศึกษา ของเราละเลยการฝึกภาษาไทย ผู้เรียนไม่มีความประณีตในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง ให้ ไพเราะ หรือให้สร้างสิ่งที่ดีงามให้แก่สังคม เพราะไม่เน้นการอ่านวรรณคดี หรือศึกษา ผลงานวรรณกรรมที่มีค่าของบรรพบุรุษ จึงเรียนภาษาไทยให้เป็นเพียงเครื่องมือที่จะยก ฐานะของตนเป็นเครื่องมือในการหาประโยชน์ ขาดสำนึกถึงความสำคัญของความเป็น ชาติ ใช้ภาษาอย่างฉาบฉวยเพียงเพื่อเป็นเครื่องมือทำมาหากินไปวัน ๆ เท่านั้น

ประเทศไทยของเราใช้ภาษาถิ่นของชาวกรุงเทพฯ เป็นภาษากลาง ภาษากลางเป็น ภาษาที่ใช้ในราชการ ในการศึกษา และเป็นตัวแทนของภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ภาษาไทยมีความสมบูรณ์ในด้านระบบเสียง ระบบคำ ระบบไวยากรณ์ มีอักษรและ อักษรวิธีที่มีหลักเกณฑ์เป็นระเบียบให้ศึกษาได้แน่นอน แต่เพราะการขาดสำนึกถึง ความสำคัญของภาษา และปัจจัยอื่นอีกหลายประการ คนไทยปัจจุบันจึงมักจะใช้ ภาษาไทยไม่ถูกต้องที่เป็นปัญหามานานห้วงก็คือผู้ที่ได้รับการศึกษาถึงขั้นสูง ๆ ผู้ที่มีหน้าที่ การงานในระดับผู้บริหารซึ่งควรจะเป็นผู้ที่ใช้ภาษาได้ถูกต้อง กลับเป็นคนที่ใช้ภาษา ไม่ถูกต้องและไม่สมควรเสียเอง

คนไทยทั่วไปที่ใช้ภาษาไม่ใคร่จะถูกต้อง มีตัวอย่างให้เห็นได้หลายประการดังนี้

ออกเสียงพูดไม่ชัด เช่น ออกเสียงพูดพยัญชนะควบกล้ำไม่ได้ ออกเสียงพยัญชนะ บางเสียง เช่น ศ น ข ไม่ได้ ออกเสียงสระเพี้ยน ออกเสียงวรรณยุกต์บางเสียงเพี้ยน เช่น คำที่ควรออกเสียงวรรณยุกต์โท กลายเป็นวรรณยุกต์ตรี คำที่เป็นวรรณยุกต์จัตวา กลายเป็นวรรณยุกต์โทบวกกับจัตวา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการพูดรว ๆ รวบ ๆ พูดไม่ เต็มคำ หรือลงเสียงหนักเบาผิด

ออกเสียงคำผิด เช่น คำว่า จิตกาธาน ออกเสียงว่า จิต-กา-ทาน หรือ จิต-ตะ-กะ-ทาน แทนที่จะออกเสียงว่า จิต-ตะ-กะ-ทาน พสกนิกร ออกเสียงว่า พระ-สก-กะ-นิ-กร แทนที่ จะออกเสียงว่า พระ-สก-นิ-กร ชื่อถนน จักรเพชร ออกเสียงว่า จัก-กระ-เพ็ด แทนที่จะออก เสียงว่า จัก-เพ็ด

ใช้คำไม่ถูกความหมายหรือไม่ถูกบริบท เช่นคำต่อไปนี้

- เราควรยอม เสียสละ เวลาในวันหยุดมาทำงานช่วยสังคมบ้าง
- เมื่อมีการค้นพบโคล่า ความสดชื่นก็ แพร่หลาย ไปทั่ว
- ลวดลายต้นไม้มองดู ห้วนไหว เหมือนของจริง

ใช้สำนวนผิด หรือ ใช้สำนวนผิดความหมาย เช่น

- จะพูดอะไรก็ระวังคำไว้บ้าง ปากมีหูประตูดมีช่อง
- สื่อมวลชนควรช่วยกัน ตีร่อนน้องเป่า ให้รู้กันทั่ว ๆ
- เกาหลีมีการ เอาล่อเอาเถิด กับอเมริกา ในเรื่องการตรวจพลังงานนิวเคลียร์
- เศรษฐกิจไทย ฝากผีฝากไข้ ไว้กับเศรษฐกิจโลกมากขึ้นทุกปี
- เราต้องทนเรียกคนที่ไม่ใช่ เลือดเนื้อเชื้อไข ของเราว่าพ่อ

ใช้คำและสำนวนภาษาอังกฤษ หรือ เลียนแบบภาษาอังกฤษ เช่น

- ต่อข้อถามว่า จะมีการขยายโรงกลั่นน้ำมันหรือไม่
- สหรัฐกับญี่ปุ่น ไม่คืบหน้า การเจรจาเรื่องการเปิดตลาดรถยนต์ของญี่ปุ่นใน สหรัฐ
- ทางรัฐบาล โดยกระทรวงมหาดไทย ได้อนุมัติเงินจำนวน
- ชาวพุทธกลุ่มต่าง ๆ โดยความสนับสนุนของรัฐบาล จะได้จัดงานฟื้นฟู ความสำคัญของวันวิสาขบูชาขึ้น
- การมอบดอกป๊อปปี้ให้นายกรัฐมนตรี ถูกเป็นประเพณี ที่ถือปฏิบัติกันมาทุกปี

ใช้บุพบทแบบภาษาอังกฤษ หรือใช้บุพบทผิด ๆ เช่น

- การจู่ราษฎร์บังหลวงเป็นสิ่งที่บั่นทอนความเจริญ ต่อประเทศ
- การแข่งขันยิมนาสติกต่อไปเป็นการเล่นยิมนาสติกลีลา ใน อุปกรณ์เชือก
- รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมการศึกษา ต่อ ประชาชน
- ถ้าให้ความอบอุ่น เด็กก็จะไม่เป็นปัญหา ต่อ สังคม
- เรามีกระเป๋ากำ จาก หนึ่ง

การใช้หน่วยนามแทนกริยา เช่น

- ศาลทหารได้อนุมัติ การขอฝากขังคดีผู้ต้องหาคดีก่อความไม่สงบ

- การให้ความปลอดภัย แก่ผู้โดยสารในขบวนรถไฟจากการถูกลั่น

ท่านผู้มีเกียรติครับ

สืบเนื่องจากการที่การสื่อสารก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วจนเกิดความต้องการ พนักงานสื่อสารมวลชนและนักข่าวมากขึ้น เมื่อการผลิตบุคลากรทำได้ไม่ทันความต้องการ จึงขาดบุคลากรทางสื่อมวลชนที่มีคุณภาพ ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางภาษาดีพอ ไม่มีความรอบรู้พอที่จะทำหน้าที่ผู้ประกาศหรือพิธีกรก็มาทำหน้าที่นี้ และกลายเป็นผู้ที่หน้าที่เผยแพร่ภาษาผิด ๆ ทางสื่อมวลชน ทำให้คนทั่วไปจำภาษาผิด ๆ ไปใช้ต่อไป ในอนาคตหากไม่มีการแก้ไขให้ทันการ ภาษาไทยก็จะผิดเพี้ยนเปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบันอย่างมากและอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงที่พอจะมองเห็นล่วงหน้าได้ น่าจะมีดังนี้

1. เสียง ร. หายไป
2. เสียงควบกล้ำจะหายไปหรือเพี้ยนไป
3. เสียงวรรณยุกต์โทจะหายไป แต่อาจมีวรรณยุกต์อื่นมาแทน
4. โครงสร้างของภาษาเปลี่ยนไปเป็นแบบภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นมีการใช้อาการนามใช้ประโยชน์กรรม และใช้คำบุพบทมากขึ้น
5. มีการพูดและการเขียนคำภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทยมากขึ้น ภาษาต่างประเทศที่ปนเข้ามามากในภาษาของคนบางกลุ่ม จะทำให้คนไทยแตกแยกจากกันเป็นพรรคเป็นพวก ต่างจะดูแคลนกันและกัน
6. เกิดภาษาเฉพาะต่าง ๆ เช่น ภาษาวิชาการ ภาษาธุรกิจ ภาษาเศรษฐศาสตร์ ภาษาแพทย์ ภาษาคอมพิวเตอร์ ฯลฯ ภาษาเฉพาะแต่ละภาษาจะมีศัพท์เทคนิคมากมาย ศัพท์เทคนิคนั้นอาจเป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษหรือคำแปลตรง ๆ จากภาษาอังกฤษ มีการใช้สำนวนและวิธีการใช้ตามแบบโครงสร้างภาษาอังกฤษ ทำให้คนต่างอาชีพใช้ภาษาต่างกันไปและเข้าใจกันยากยิ่งขึ้น
7. ความต้องการเสนอข่าวสารและเรื่องราวทางวิทยุกระจายเสียง และโทรทัศน์มากขึ้น ทำให้มีนักพูดที่ใช้คำมากได้ความน้อย เพราะต้องการพูดให้กินเวลานานๆ แต่เมื่อเนื้อหาสาระไม่มี จำต้องใช้วิธีขยายคำพูด พูดซ้ำ ๆ พูดวกไปวนมา ตัวอย่างเช่น

“ด้วยความ สนับสนุน ทั้งจากภาครัฐและเอกชนที่ให้การ สนับสนุน มาก ๆ โอกาส ที่ชาวไทยจะได้เหรียญทองจากโอลิมปิกเหรียญแรกก็มี โอกาส มากกว่าที่แล้มาแล้ว

8. การขาดการอบรมวิธีการพูดที่ถูกต้อง ทำให้ระเบียบแบบแผนการใช้ภาษาสับสน เช่น การใช้ราชาศัพท์ การใช้คำสุภาพ ฯลฯ ความมั่งง่ายทำให้ผู้คนใช้คำหยาบคาย คำกร่อน คำย่อ ฯลฯ มากขึ้น มารยาทในการใช้ภาษาจะเปลี่ยนไปจนกล่าวได้ว่า “สำเนียงต่อภาษา กิริยาต่อสกุล” อาจใช้ไม่ได้ เพราะแม้แต่ลูกผู้ดีมีตระกูลเองก็ไม่ได้ รับการอบรมในเรื่องการใช้ภาษาจากครอบครัว แต่กลับเรียนรู้ภาษาจากสื่อมวลชน
9. ภาษาถิ่นต่าง ๆ จะนำคำภาษากลางและภาษาอังกฤษไปใช้มากขึ้นโดยออกเสียงตาม สำเนียงถิ่น การรับคำภาษากลางและภาษาอังกฤษมาก ๆ ทำให้คำภาษาถิ่นเองสูญ หายไป หรือเลื่อนไป ลงท้ายคนไทยในถิ่นต่าง ๆ ก็จะไม่สามารถรักษาภาษาถิ่นของตนไว้ได้

ท่านผู้มีเกียรติครับ

ตราใบโคที่ผู้มีหน้าที่ให้การศึกษาแก่เยาวชนของชาติ ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญ ของภาษาประจำชาติ ยังไม่เข้าใจถึงลักษณะที่แท้จริงของภาษาไทย และไม่มีความคิดที่จะ สร้างชาติให้มั่นคงด้วยวัฒนธรรมทางภาษา ตรานั้นภาษาไทยก็คงจะมีสภาพอย่างที่เป็นอยู่ ทุกวันนี้ และก็คงเปลี่ยนแปลงต่อไปเรื่อย ๆ ด้วยอัตราที่เร็วบ้าง ช้าบ้าง ตามสถานการณ์และ ตามระดับความสนใจของคนในชาติที่มีต่อภาษาไทย และการเปลี่ยนแปลงนั้นอาจมิใช่ เป็นไปตามพัฒนาการของภาษาอย่างปกติ หากเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ทำให้ภาษาเสื่อมลง เพราะภาษาในอนาคตเป็นภาษาที่ก่อให้เกิดความสับสนได้ง่าย เนื่องจากเสียงหลายเสียงจะ คล้ายคลึงกัน ทำให้จำแนกความหมายไม่ได้ ถ้อยคำที่ใช้ไม่ตรงความหมาย ทำให้การ สื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผลเต็มที่ รูปประโยคสับสนทำให้ไม่สามารถเข้าใจข้อความที่สื่อสารกัน ได้

ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าผู้ใหญ่และผู้บริหารระดับสูงยังพูดภาษาไทยโดยไม่ระมัดระวังด้วย แล้ว ยิ่งจะนำวิบัติมากขึ้น ภาษาไทยอาจเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เราคิดไม่ถึงก็ได้ มีการกล่าว ว่า ในยุคโลกวิวัตน์นี้ หลายสิ่งหลายอย่างในโลกจะคล้ายคลึงกัน เช่น การกิน การแต่งกาย

เป็นต้น มีสิ่งเดียวที่จะยังคงดำรงอยู่ คือ ภาษาของชาติ ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนจะต้องดำรงภาษาไทยที่ถูกต้องงดงาม ไว้ให้ดี และ สถาบันที่สำคัญยิ่งในการทำนุบำรุงดำรง รักษา ก็คือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันสื่อสารมวลชน ทั้ง 3 สถาบันนี้ จะต้องปฏิบัติเป็นแม่แบบ ในการพูด การเขียนที่ถูกต้อง และบริสุทธิ์ ตลอดไป

วันนี้พวกเรามาชุมนุมกัน เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสอันเป็นมหามงคล ผมใคร่เสนอว่า ถ้าเราร่วมมือ ร่วมใจกัน คิดค้นหาหนทางที่เหมาะสม ที่ดี ที่จะจูงใจคนไทยทั้งมวล ให้ตระหนักนี้อยู่เสมอว่า การรักษาภาษาไทย คือการรักษาชาตินั่นเอง ก็จะเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ เป็นการทดแทนบุญคุณต่อแผ่นดินนี้ และจะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่คนไทยพึงปฏิบัติอย่างสมบูรณ์

หวังว่า การพูดของผมในวันนี้ จะพอมีประโยชน์บ้าง
ขอความสุข สวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทั้งหลายโดยทั่วกัน
